

מושב מספר 5: קהילת מובילי קהילות מורים איזוריות - מענה לשונות לומדים

ד"ר יעל שוורץ

המחלקה להוראת המדעים, מכון

ויצמן למדע

yael.shwartz@weizmann.ac.il

מענה לשונות לומדים בקהילת מובילי קהילות

מענה לשונות לומדים (ידוע גם במונח הוראה דיפרנציאלית) הוא תהליך מקיף וגמיש הכולל תכנון, הכנה ומהלך הוראה כדי לתת מענה למגוון צרכי הלמידה של התלמידים בתוך הכיתה. באמצעות הוראה דיפרנציאלית. המורים לוקחים בחשבון את מי שהם מלמדים, מה הם מלמדים, היכן הם מלמדים וכיצד הם מלמדים.

בעקבות שנתיים של סגרים והוראה מרחוק חזרו התלמידים לבתי הספר והתגלו פערי ידע ושליטה במיומנויות בין תלמידים שהצליחו ללמוד מרחוק בצורה סבירה לבין כאלו שלא, בין כאלו שעמדו לרשותם אמצעים ללמידה בבית וכאלו שלא, בין כאלו שהם ומשפחתם סבלו מתחלואה גבוהה ובידודים רבים, לאילו שפחות. פערים אלו הצטרפו לפערים טבעיים במוטיבציה ורמת עניין במדעים, דרכי למידה או הערכה שונות בין הלומדים ועוד.

בקהילת מובילי קהילות התנסינו בתכנון והפעלה של יחידת הוראה הנותנת מענה לשונות לומדים. במושב זה נשמע על שתיים מהיזמות המגוונות שפותחו ונוסו בשטח.

מענה לשונות לומדים - גנטיקה וחוקי התורשה על פי מנדל

יחידת ההוראה שמה דגש על למידה הוליסטית בשילוב רב-ערוצי של קריאת טקסט, למידה חזותית ולמידה שמיעתית, כאשר בסופה נבחן הידע של התלמיד ע"י מילוי שאלון אחיד ומשחק קבוצתי מסכם היחידה כוללת בתוכה את מימד הבחירה: כל תלמיד יכול לבחור בעצמו את הדרך הנוחה לו להבנת החומר בכיתה. מימד זה מקנה לתלמיד מוטיבציה ללמידה ובנוסף הלמידה הינה דיפרנציאלית, כך שהתלמיד יכול להגיע למטרה בדרכים שמתאימות לו. דוגמא לפעילויות:

1. כל זוג תלמידים בוחרים את שיטת הלימוד המועדפת עליהם: קריאת טקסט, מצגת, סרטון. בסוף כל פעילות הם נדרשים לענות על דף עבודה הבוחן את הידע שרכשו.

2. סיכום היחידה - הכיתה מתחלקת ל 4-6 קבוצות כאשר כל קבוצה מקבלת צרור כרטיסים המכיל תשובות לשאלות שישאלו בעזרת מצגת.

אביה אוחנה, אנה הרוש

מנחות קהילות מורים אשדוד -

אשקלון

aviyashaul1@gmail.com

המורה מעלה בכל פעם חידה אחרת, הקבוצה מתייעצת עם חבריה ובהינתן האות מניפים את כרטיס התשובה הנכון. כל תשובה נכונה מזכה את חבריה ב 2 נקודות.

מענה לשונות לומדים

במושב זה תוצג יחידת הוראה בנושא טביעת הרגל הפחמנית המותאמת להוראה דיפרנציאלית. הוראה או למידה דיפרנציאלית היא מתן מענה מותאם לתלמידים מגוונים בעלי רמות ידע ומיומנויות שונות, בעלי שאיפות ונטיות שונות. מטרת ההוראה והלמידה הדיפרנציאלית היא ייעול הלמידה והפיכתה לאפקטיבית יותר לכל לומד, מבלי לוותר על היתרונות שבכיתה הטרוגנית. להוראה דיפרנציאלית יעילות בהשגת יעדים לימודיים, בדרכים כגון עבודה בקבוצות ובחירת משימות על ידי התלמידים.

במסגרת קהילת המורים במחוז ת"א פיתחו המנחים (חגית יששכר, שרית קוטלובסקי וליאור ברזילי) חומרי הוראה המותאמים לשונות לומדים תוך שילוב כלים פדגוגיים וטכנו פדגוגיים. התפיסה המנחה היא שכדי לאפשר לכל תלמיד למצות את הנטיות ואת הפוטנציאל האישי, הקוגניטיבי והחברתי ולשלבם במעגלי למידה, על המורה להתאים את הפעילות החינוכית לצרכים וליכולות הייחודיים של כל אחד מתלמידיו, תוך כדי שילוב מגוון פעילויות ומיומנויות.

חגית יששכר, שרית

קוטלובסקי

מנחות קהילת מורים תל אביב

hagit1901@gmail.com